

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งซึ่งแสดงถึงความเป็นไทย การมีภาษาของชาตินอกจากจะมีไว้เพื่อการติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวันแล้ว ยังจะทำให้คนในชาติสำนึกถึงความเป็นไทยด้วย เนื่องจากภาษาไทยมีคุณค่าและสำคัญยิ่งสำหรับคนไทย ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงระบุถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ว่า ภาษาไทยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ จึงควรให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า มีความรู้ ทักษะ และเจตคติอันถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ 2525:1) ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารดังที่ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523:5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า การใช้ภาษามีความสำคัญอย่างยิ่งแก่ชีวิต เมื่อการใช้ภาษาขาดประสิทธิภาพ การดำเนินชีวิตย่อมขาดประสิทธิภาพไปด้วยกันเกือบทุกด้าน ในเมื่อภาษามีความจำเป็นและสำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจึงเน้นสัมฤทธิ์ผลของทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้านคือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด และความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสำคัญของการเขียนนั้น สุนันทา โสรจัจ (2511:1) กล่าวว่า ภาษาเขียนทำให้มนุษย์ติดต่อสื่อสารกันได้ แม้ในระยะทางไกล หรือแม้แต่ในชั่วอายุคนหนึ่งกับอีกชั่วอายุคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ห่างไกลกันหลายร้อยปี สอดคล้องกับที่ จูไร วรศักดิ์โยธิน (2519:52) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายได้คงทนและปรากฏเป็นหลักฐานได้ดีกว่าทักษะอื่น เพราะจารึกไว้เป็นตัวอักษรไม่ลบเลือนได้รวดเร็วเหมือนคำพูด การเขียนจึงใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อระหว่างอดีตและปัจจุบัน และปัจจุบันไปถึงอนาคต นอกจากนี้ วรณี โสมประยูร (2515:1) ยังได้เน้นถึงความสำคัญของการเขียนว่า ในบรรดาทักษะทางภาษาทั้ง 4 คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียนนั้น ถือว่าการเขียนเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญ เป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึนึก และความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นตัวอักษรเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิด สติปัญญา ตลอดจนทัศนคติ

อีกด้วย การเรียนวิชาต่าง ๆ ต้องอาศัยการเขียนบันทึกเพื่อรายงาน เพื่อจดจำถ้อยคำของครูหรือของเพื่อน เพื่อยืมสิ่งที่ได้ยินได้ฟัง และเพื่อตอบในเวลาสอบ ความสำคัญของการเขียนในแง่นี้โดยเฉพาะการเขียนตอบในเวลาสอบนั้น แสดงให้เห็นว่าการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญมาก เป็นทักษะสุดยอดของการเรียนภาษา เพราะการเขียนตอบในเวลาสอบเป็นเครื่องแสดงความสามารถและความสำเร็จของผู้เรียน เด็กที่ไม่มีความสามารถในการเขียนจะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน

การที่เด็กสามารถเขียนได้จะต้องมีความสามารถในการฟัง พูด และอ่านได้มาก่อน ในเริ่มแรกเด็กจะต้องหัดเขียนสะกดคำก่อน เมื่อเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ก็จะทำให้มีความสามารถในการเขียนคำอื่น ๆ ตามไปด้วย เช่น การเขียนให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ การเขียนให้ได้เนื้อความตามวัตถุประสงค์ หรือเขียนให้ได้เนื้อความสละสลวย

การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องหรือการสะกดตัว เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อชีวิตประจำวัน และความเป็นอยู่ของบุคคลในัจจุบัน เพราะการสะกดคำได้ถูกต้องจะช่วยให้อ่านหนังสือออกและเขียนหนังสือได้ถูกต้อง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนวิชาต่าง ๆ และเพื่อการศึกษาในระดับชั้นสูง ๆ ต่อไป ดังที่ รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา ณ ออยุธยา (2516: 145) กล่าวว่า การสอนสะกดตัวเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการวางรากฐานการเขียน เด็ก ๆ จำเป็นต้องรู้จักสะกดตัวที่ถูกต้องเสียก่อนที่จะเขียนเป็นเรื่องราวได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ประมุข วัชรระทิษย์ (2516:98) กล่าวว่า การสะกดคำเป็นการฝึกทักษะการเขียนให้ถูกต้องและรวดเร็วไม่ว่าเด็กจะเรียนวิชาใด สาขาใด เด็กต้องอ่านคำนั้นหรือประโยคนั้น ๆ ได้ และเมื่ออ่านออกแล้วก็ต้องเขียนด้วย การสะกดคำจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนภาษา ถ้าเด็กอ่านออก เขียนได้ถูกต้อง เด็กก็สามารถนำประโยชน์จากการเขียนนี้ไปใช้กับวิชาอื่นได้

ในปัจจุบันการเขียนสะกดคำของนักเรียนประถมศึกษาของไทยยังไม่ดีนัก ส่วนใหญ่เด็กยังเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง เขียนหนังสือตก ๆ หล่น ๆ ขาดความระมัดระวัง และมักเขียนผิดในรูปแบบต่าง ๆ จากรายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์จุดอ่อนด้านทักษะเบื้องต้นทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2519: 19) พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาร้อยละ 59-68 ยังมีจุดอ่อนในการเขียนสะกดคำ การวิจัยชิน โปธิอ่อน (2526:119-120) พบว่า สาเหตุที่นักเรียนซึ่งจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุตรธานี เขียนสะกดคำผิดคือ การได้รับแบบแผนหรือตัวอย่างจากสื่อมวลชน บ้ายประกาศโฆษณา ไม่ทราบความหมายของคำ เขียนตามเสียงพูดหรือเสียงอ่าน เขียนตามสำเนียงภาษาถิ่น เขียน

โดยการเคาะและเขียนตามการถ่ายเสียงคำจากภาษาต่างประเทศ จากสาเหตุดังกล่าวแล้ว จึงมีผลต่อรูปแบบที่นักเรียนเขียนสะกดคำผิดในลักษณะต่าง ๆ กันด้วย ซึ่งจากการวิจัยของ รุจี สุขเสมอ (2526:92-93) พบว่า รูปแบบการเขียนผิดของนักเรียนคือ ผิดที่ตัวสะกด ผิดที่ตัวการันต์ ผิดที่ ร ล ว และ รร (ร หัน) ผิดที่พยัญชนะต้น และผิดที่การใช้ ใ- ้ย -้ม ผิดที่สระสั้นยาวและการประวิสรรชนีย์ ผิดที่วรรณยุกต์ เป็นต้น

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นที่ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่เขียนหนังสือผิดพลาด การผิดก็มีลักษณะต่าง ๆ และด้วยเหตุผลที่ว่า การเขียนมีความสำคัญมาก การฝึกเด็กให้เขียนคำได้ถูกต้อง เป็นเรื่องที่ต้องได้รับความเอาใจใส่ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าถ้าได้ศึกษาคำที่สะกดยาก และการเขียนคำภาษาไทยที่สะกดยากซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เขียนผิด เพื่อให้ได้ข้อความรู้ที่จะเป็นประโยชน์แก่การเขียนคำภาษาไทยแก่นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะสำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพหรือเรียนต่อ น่าจะช่วยให้เด็กมีความสามารถในการเขียนคำภาษาไทยได้ถูกต้องต่อไป

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองใหญ่ มีประชากรกว่า 5 ล้านคน รับผิดชอบการจัดการศึกษาภาคบังคับระดับประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 24 เขต มีโรงเรียนในสังกัด 427 โรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526 มีคะแนนถึงเกณฑ์เพียงร้อยละ 53.33 (สำนักงานการศึกษา 2527:7) และจากรายงานการวิจัยของกองวิชาการ สำนักงานการศึกษา (กองวิชาการ 2528:140) รายงานสาเหตุการซ้ำชั้นของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2527 มีสาเหตุการซ้ำชั้นมากที่สุดคือ การอ่านไม่ได้ร้อยละ 22.99 การที่เด็กอ่านไม่ได้ ก็ทำให้เข้าใจได้ว่าเขาย่อมเขียนไม่ได้ ฉะนั้น ถ้ามีการช่วยให้เด็กเขียนสะกดคำต่าง ๆ ได้ก็น่าจะเป็นส่วนให้เขาสามารถจดจำคำและอ่านได้ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรศึกษาว่าคำภาษาไทยที่สะกดยากสำหรับการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครคืออะไรบ้าง และการเขียนสะกดผิดของนักเรียนมีลักษณะอย่างไร เพื่อช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทยให้แก่เด็กนักเรียนดังกล่าว สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่การปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคำภาษาไทยที่สะกดยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในแง่ของลักษณะการเขียนผิดของนักเรียนและประเภทของคำที่นักเรียนเขียนผิด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 เท่านั้น
2. คำภาษาไทยที่สะกดยากซึ่งใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากประมวลคำศัพท์ท้ายบทเรียนคำจากเนื้อหาในแบบเรียน และคู่มือครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อตกลงเบื้องต้น

นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร เขียนคำภาษาไทยที่สะกดยากเต็มความสามารถของตน และไม่มีการฝึกฝนอะไรเป็นพิเศษ นอกเหนือจากการเรียนตามปกติ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษารวบรวมความรู้เกี่ยวกับการสอนเขียน อ่านและการสะกดคำจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 แบบเรียนภาษาไทยและคู่มือการสอนวิชาภาษาไทย หนังสือสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หนังสือเรียนคณิตศาสตร์ และหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้แก่แบบทดสอบการเขียนสะกดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
3. นำแบบทดสอบการเขียนสะกดคำที่สร้างขึ้นไปทดสอบนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรที่ละโรงเรียน โดยผู้วิจัยไปทดสอบด้วยตนเองให้นักเรียนเขียนตามคำบอกที่ละคำจนครบทั้ง 14 โรงเรียน โดยบอกคำ 1 ครั้ง และยกประโยคตัวอย่างบอกคำอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงให้นักเรียนลงมือเขียน เมื่อนักเรียนเขียนคำเสร็จแล้วจึงให้เขียนคำต่อไป
4. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ววิเคราะห์ค่าทางสถิติ
5. สรุปผล อภิปราย และเสนอแนะ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

คำภาษาไทยที่สะกดยาก หมายถึง คำวิเคราะห์ที่ได้จากการเขียนผิดของนักเรียนโดยคำที่ให้นักเรียนเขียนนั้น รวบรวมมาจากประมวลคำศัพท์ท้ายบทเรียน คำจากเนื้อหาในแบบเรียน และคู่มือครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง นักเรียนชายและหญิงที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ได้ทราบถึงคำภาษาไทยที่สะกดยากในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูในการจัดกิจกรรมการสอน โดยเลือกคำมาสอนจากคำที่สะกดง่ายไปหาคำที่สะกดยาก
 2. ได้ทราบถึงคำที่นักเรียนส่วนใหญ่สะกดผิด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในเรื่องการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
 3. เป็นข้อคิดและแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการสร้างแบบเรียนและแบบฝึกภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 4. เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาในเรื่องคำภาษาไทยที่สะกดยากในระดับชั้นอื่น ๆ
- ต่อไป